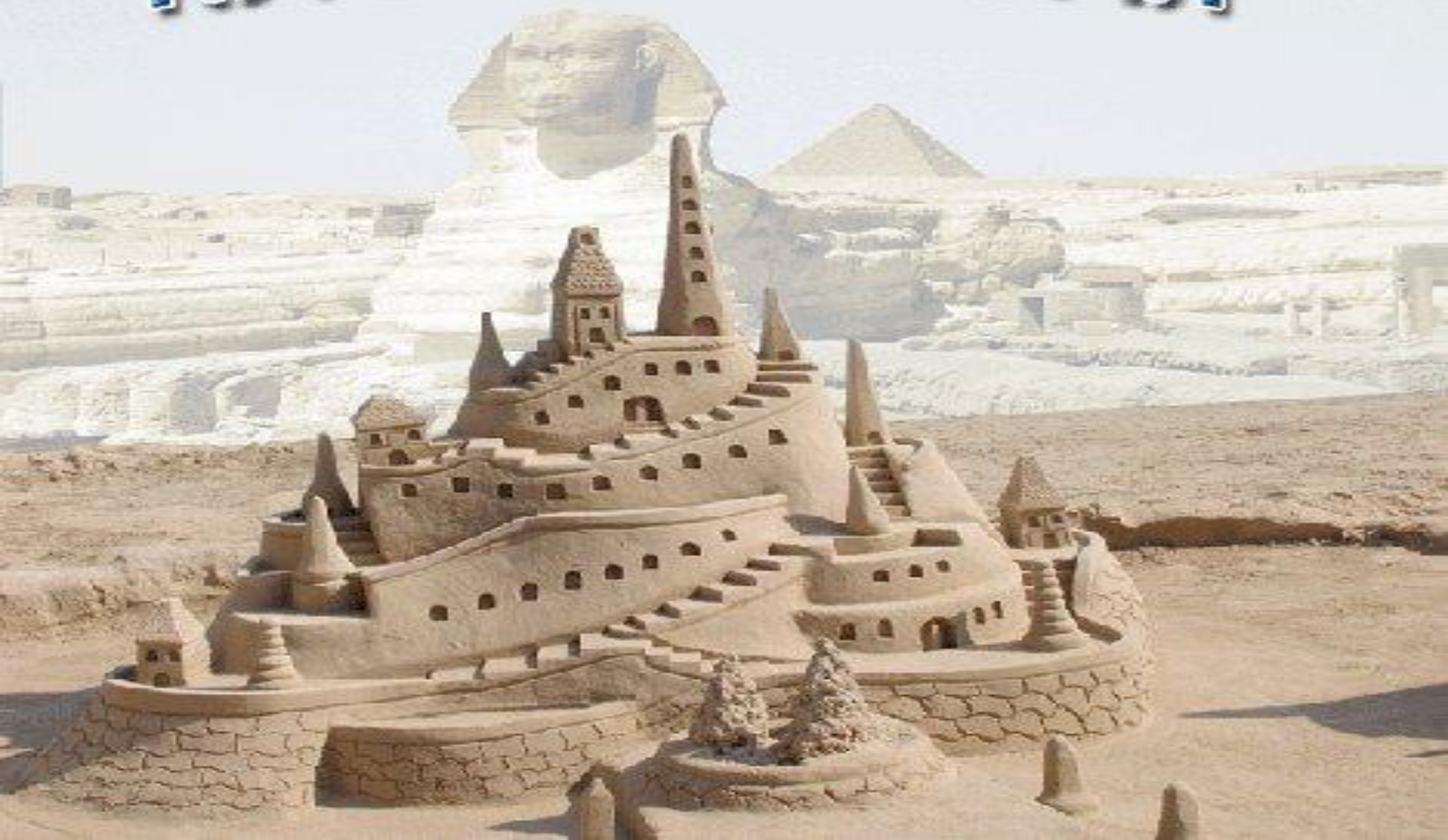


# КУЛЬТУРОЛОГІЯ



# ***План***

- ✦ Культурологія як наука.
- ✦ Встановлення культурології, як самостійної галузі гуманітарного знання.
- ✦ Предмет культурологічного дослідження.
- ✦ Об'єкт курсу культурології.
- ✦ Функції і завдання культурології.
- ✦ Сутність, структура і форми культури.
- ✦ Висновок.



**Культурологія** – наука, яка вивчає сутність, закономірності існування та розвитку культури, механізми функціонування культурних форм, явищ, процесів



**Як окрема галузь знання культурологія виникає наприкінці ХІХ-ХХ ст. Поняття культурологія одним з перших використав нім. дослідник В. Освальд 1909 р.. Незалежно від нього і дещо пізніше американський антрополог Л. Уайтт – 1939. Саме він вперше відокремив культурологію, як самостійну науку у комплексі суспільних наук.**

# **У розвитку культурологічного знання відокремлюють 3 історичних періоди:**

- 1. донауковий етап уявлення про культуру (від стародавнього світу до XVIII ст.)**
- 2. етап встановлення знань про культуру у межах інших наук (XVIII-XIX ст.)**
- 3. встановлення культурології, як самостійної науки (XX ст.)**

**Предмет культурології складає вивчення змісту, структури, особливостей функціонування соціально-культурного досвіду та всіх видів і форм цілеорієнтованої практики людини.**

**Об'єкт культурології є історичний, соціальний досвід людей з відтворення, збереження та використання таких форм діяльності, які затверджуються в системах культурних цінностей, норм, зразків поведінки, традицій та забезпечують колективний характер людської життєдіяльності.**



# **Функції культурології:**

**адаптаційна**

**пізнавальна**

**ціннісна**

**інформаційна**

**комунікативна**

**нормативна**

**людинотворча**

**виховна**

**світоглядна**



**Нині у найвищих навчальних закладах вивчається цілий цикл гуманітарних наук, до складу яких входять: історія Батьківщини, філософія, економічна теорія, політологія, соціологія і культурологія. Необхідність запровадження курсу культурології обумовлена життям.**

**Сьогодні завдання культурології, разом з іншими соціогуманітарними науками, полягають у:**

- формуванні здатності до передбачення соціально-економічних, екологічних та моральних наслідків професійної діяльності;**
- розвитку здатності розуміння й інтересу до творчої діяльності;**
- прищеплювання моральних, етичних і соціальних понять, необхідні діяльність у інтересах суспільства, формування особистої філософії і досягнення особистого успіху.**

**Зрозуміти сутність культури можна лише через призму діяльності людини, суспільства, народів, що населяють нашу планету. Культура не існує поза людиною. Її виникнення обумовлено тим, що людина постійно шукає сенсу свого життя та діяльності. Разом з цим, не існує ані суспільства, ні соціальної групи, ні людини без культури чи поза нею. В культурі розкривається духовний світ людини, її сутність, тобто: здібності, потреби, світогляд, знання, вміння, соціальні почуття, національний характер тощо. Будь-яка людина в процесі свого життя оволодіває тією культурою, яка була створена її попередниками. Разом з тим вона вносить свій вклад в культуру суспільства, оскільки результати її трудової діяльності мають культурне значення. За створеними в ту чи іншу епоху цінностями можна судити про рівень культури даної епохи.**

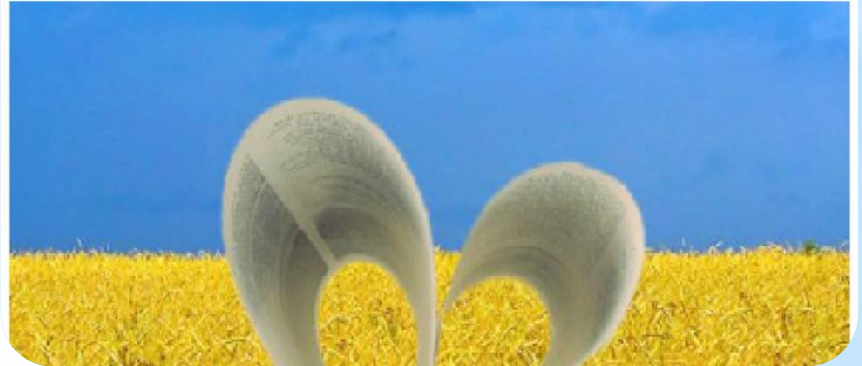
За базисними  
структурними  
елементами культури  
поділяється на:

- I. Духовну – процес  
духовної творчості  
його результати
- II. Матеріальну –  
охоплює всю сферу  
людської діяльності  
та її результати





**За носіями культура  
поділяється:  
- світову  
- національну**





**За кількістю  
прихильників :**

**- домінуюча**

**- субкультура**

**- контркультура**



## **Форми культури:**

**\* елітарна – авторська, утворена на замовлення професіоналами.**

**\* народна :**

- індивідуальна**
- групова**
- масова**

**Культура як продукт суспільної практики здійснює активний вплив на людей, на їхню життєдіяльність. Люди не лише створюють культуру в процесі матеріальної та духовної діяльності, але й оволодівають добутими знаннями, тобто зайняті засвоєнням культури. Будь-яка діяльність — практична чи теоретична, матеріальна чи духовна, поряд із творчим аспектом включає й аспект функціонування, тобто засвоєння культури. Чим ширші масштаби створення культурних цінностей, тим більший обсяг діяльності необхідний для успадкування культури, для її передачі новим поколінням, творчого відтворення. Законом функціонування культури є її засвоєння, збереження і передача наступним поколінням. Суспільство формує різноманітні форми і способи передачі культурних цінностей. Передача і засвоєння культури здійснюється різними способами: шляхом виховання, навчання, освіти, мови, через звичаї і традиції, шляхом наслідування і копіювання кращих зразків. Такі способи дістали назву традиційних форм передачі. У межах соціальної спільноти людей (нації, класу, соціальної групи) ці форми утворюють досить складну ієрархічну систему, яка акумулює і відтворює духовні цінності, погляди, ідеї, принципи, зразки поведінки і діяльності, мислення і почування, риси національного характеру. В ході історії відбувається не лише оволодіння набутим досвідом, але й подальший розвиток і вдосконалення культури, створюються нові культурні цінності, змінюються традиційні форми передачі і засвоєння культури. В найбільш загальній формі можна виділити два аспекти діяльності: професійну й непрофесійну, що спрямовані на збереження духовності.**

**Дякую за увагу !!!**